

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Richardi Arsdekin Soc. Jesu Sac. Theol. Professoris Theologia Tripartita Universa

Complectens nunc Bibliothecam perfectam Viri Ecclesiastici, ordine
sequenti

Controversiae Heterodoxae Ac Scholasticae - Cum speciali Notitia rerum
Modernarum, & Chronologia totius Monarchiae Sacrae, & Saecularis,
Pontificum, Conciliorum &c. Haeresum omnium, ac Propositionum
damnatarum Mundi Sex Aetatum ...

Archdekin, Richard

Dilingae, 1687

Cap. V. Præcluditur effugium asserentium Scripturam per se claram esse
& apertam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38447

negavit S. Augustinus: suam tamen sententiam quavis sit vera, & fidei, non potuit Augustinus sufficienter ex Scripturis probare; Sic enim scribit lib. 5. de Bapt. contra Donat. cap. 23. *Consuetudo illa, que opponatur Cypriano, ab Apostolorum traditione exordium, sumpsisse credenda est.*

Uterius quarto, Quo loco Scriptura statuit, ut forma Baptismi pronuntietur lingua patriâ, ut faciunt Novatores? Ut infanti in Baptismo Nomen imponatur? Utmersio trina adhibeatur? Aut ut Christiani non Sabbathum, sed diem Dominicum colere debeant? Alia sunt hujusmodi plurima extra Scripturas decisa aut constituta, quorum aliqua non nisi admodum obicere, alia nullo modo in sacris Pagineis commemorantur: Et tamen ea apud ipsos Sectarios pro decisâ & certis habentur: ergo illorum decisio extra Scripturas haberi debet.

III. Tertio, In Republica Civili non sufficienter Codices legum, sed requiruntur alius Judex qui sententiam ferat inter partes litigantes. Ergo in republica Ecclesiastica non sufficienter Codices Scripturarum sine alio Judice qui exorientes de Fide controversias decidat. Nam sicut in repub. Civili sæpè his est de ipsa legum interpretatione, ita in Ecclesiâ sæpe controversia est de ipso sensu & explicatione Scripturarum, uti aliudè videmus. Sicut igitur lex, quando de ejus mente dubitatur, non potest per se litem decidere, ita neque Scriptura potest de seipsa sententiam ferre sine alio Judice, quem Deus ordinare debuit, ne alias Ecclesiam suam relinqueret in perpetuis controversiis, à nullo profus visibili Judice determinandis.

IV. Neque refert primò, quod Joan. 5. & alibi jubeamur ad inquirendam veritatem legere & scrutari Scripturas. Nam Judices debent etiam legum studio incumbere: non ideo tamen in omni judicio solæ leges sine Judicis sententia sufficientur.

V. Neque refert 2. quòd Scriptura sit Regula, & norma veritatis. Nam licet in se sit norma veritatis, ubi tamen de ejus sensu litigatur, non semper constat hominibus ex qua parte stet illa veritas. Ideo necessaria est alia veritatis Regula sive Judex, qui id certò declaret. Hanc autem declarandi potestatem infallibilem, & Spiritus sancti assistentiam, promissam & collatam esse à Christo suæ Ecclesiæ infra cap. 8. probandum erit.

CAPUT V.

Præcluditur effugium asserentium Scripturam per se claram esse & apertam.

PROBatur enim contrarium, primò, ex ipsius Scripturæ testimonio. Nam Act. 10. Eunuchus, interrogatus à Philippo, Putasne intelligis quæ legis? Respondit, *Et quomodo possum, nisi aliquis ostenderit mihi?* Et 2. Petri cap. ult. asserit S. Petrus quædam contineri in epistolis D. Pauli *Difficilia intellectu, qua indocti & instabiles depravant.*

Neque dicas difficilia esse solis improbis & indoctis. Nam S. Augustinus, quem certè nemo improbum aut indoctum judicabit, lib. de fide & operib. cap. 15. disertè fuerit sibi intellectu difficillimum esse locum illum 1. ad Cor. 3. *Si quis super aedificat super fundamentum hoc aurum, argentum, lapides preciosos, ligna, sanum stipulam, uniuersusque opus manifestum erit.*

II. Qui autem aliter sentire præsumit, interrogandus est in particulari. An ipse, & alii ejusdem Sectæ clarè intelligant hunc locum Eccli. 44. *Melior est iniquitas viri, quam mulier benefaciens.* Et 1. ad Cor. c. 15.

R. P. Arsdæ. Tom. I.

Quid facient qui baptizantur pro mortuis si mortui omnino non resurgunt? Item quomodo consistit id quod Jacob dicit Gen. 5. *Vidi Deum facie ad faciem*, cum eo quod dicit Dominus Exod. 33. *Non videbit me homo, & vivet.* Et Psalmo 1. *Non resurgent impij in judicio,* cum eo quod habetur 1. ad Cor. 15. *Omnes quidem resurgemus.* Et Luc. 23. dicitur Christus *crucifixus hora sexta*, cum tamen scribatur Marci 15. v. 25. *fuisset horam tertiam quando crucifixerunt eum.*

III. Denique scriptum invenies Proverb. 24. v. 4. *Ne respondeas stulto juxta stultitiam suam,* cum tamen postea in eodem capite legatur, *Responde stulto juxta stultitiam suam.* Et alia hujusmodi: quæ si adversario proponas, Scripturam per se non esse claram, præfenti experimento deprehendes. Nam ad id quod clarum est, & clarè, & sine hæsitantia respondemus.

IV. Probatur secundò ratione. Ille liber non potest esse per omnia clarus cujus materia, & modus scribendi sæpe est obscurus. In Scriptura autem, tam materia, quam modus scribendi frequenter est obscurus. Ergo &c. Patet primò quoad materiam. Continet enim mysteria supra naturam posita, & ab hominum sensibus maximè remota, ut, de Deo trino & uno, & de Incarnatione Verbi, de Sacramentis, eorumque invisibili operatione, & gratiâ internâ, de æterna prædestinatione ac reprobatione, aliisque Decretis divinis maximè reconditis, de quibus verè dicitur: *Judicia Dei abyssus multa.*

Secundò, Modus, quo res illæ reconditæ in Scripturis proponuntur, multos habet tropos, qui solent esse difficiles; multos hebraïsmos, & modos loquendi hoc tempore obsoletos & incompetos, plurima etiam continet Prophetarum vaticinia & apocalypses, tantum symbolicè, & quasi sub ænigmate explicatas. Hæc autem ex natura sua in quovis scripto magnam parium intelligendi obscuritatem. Quia ergo præfidentia potest quicquam affirmare, hæc profus omnia in tota Scriptura sibi esse certissima, nunquam occurrere dubium, aut controversiam?

V. Probatur tertio eadem obscuritas, ex tot commentariis sanctorum Patrum & Doctorum, qui ab exordio Ecclesiæ ad nostra usque tempora Scripturis explicandis insudarunt, quod minimè opus erat, si per se sint claræ & apertæ. Certè aliud sensit S. Hieron. in epist. ad Algatham qu. 8. *Omnis, inquit, epistola ad Romanos nimis obscuris artibus involuta est.* Et candidè de se fatetur D. August. ad Januarium: *In ipse sacris Scripturis nescio multo plura, quam scio.* Qui modò contrarium de se affirmat, necesse est admittat, aut se supra Augustinum sapere, aut id falsò præsumere.

VI. Idem apertè confirmant tot controversiæ Sectariorum omni tempore tam inter se mutuò, quam cum Ecclesia Romana de vero Scripturæ sensu. Quomodo de ipsa vera Christi Ecclesia, quod est punctum Fidei primarium, & ad salutem maximè necessarium, tot annis ex Scripturis strenuè disputant inter se ipsi Sectarii, qui omnes dicunt, Verbum Dei sibi esse clarum & apertum? Quod minimè fieret, si Scripturæ sensus de vera Ecclesia ipsis esset manifestus, cum omnes se veram Scripturam recipere & venerari profiteantur. Proprio igitur ore, factò, scripto se ipsos condemnant.

VII. Frustrâ autè pro Scripturæ claritate adferunt Pl. 118. *Lucerna pedibus meis Verbum tuum.* aut Pl. 13. *Præceptum Domini lucidum illuminans oculos.* Nam neq; hæc de tota penitus Scriptura dicuntur: neq; aliud important quàm Scripturam, quando cognita & intellecta est, esse lucernam,

D

nam,

Arsdæ
kin

Theo-
logia

nam, quã viã, & operationes hominum rectè diriguntur.

Frustra etiam fingunt Scripturam clarã esse prædestinatis, solis autem reprobis obscuram. Nam sic vel maximè clarus Scripturæ sensus manet hominibus perpetuò obscurus: cum nulli constet quinam homines in particulari sint reprobi, quinam electi. Neque admittent, ut arbitror, reprobum esse S. Augustinum, aut S. Hieronymum, qui Scripturas sibi obscuras esse profiterentur, ut supra ostendimus.

CAPUT VI.

Frustrà recurritur ad internum Spiritus privati testimonium.

I. **D**Um ex argumentis hæcenus allatis evincitur, Sectarios, qui Ecclesiæ Romanæ autoritatem rejiciunt, destitutos esse sufficienti regula fidei & giudice controversiarum, eumque extra Scripturas querendum esse: recurrere demum coguntur ad latebras Spiritus privati, cujus testimonio dicunt se interius in anima divinitus edoceri, ut possint singuli de vero Scripturæ sensu judicare, & reliquas fidei controversias decidere.

Sed contra, Vanum & fictitium esse illud spiritus privati testimonium, certissimis argumentis hoc modo demonstrabis.

Primò, Internum Spiritus Sancti testimonium non potest sibi contradicere, Sed sibi contradiceret, si illud haberent nostri temporis sectarii. Ergo Spiritus interni testimonium, quod prætendunt, est vanum & merè fictitium.

Minor probatur, Lutherani ex interno Spiritus testimonio dicunt Epistolam D. Jacobi non esse veram Scripturam, sed potius inanem & stramineam, ut loquitur Lutherus: Calvinistæ autem ex eodem Spiritus instinctu affirmant eam Epistolam esse Scripturam verè divinam. Iterum, Lutherani ajunt per hæc Scripturæ verba, *Hoc est Corpus meum*, significari realem Christi præsentiam; Calvinistæ contra per eadem verba intelligunt solam figuram Corporis Christi. Hæc autem est manifesta contradictio, pro qua tamen utraque pars æquè strenuè allegat internum Spiritus privati testimonium.

II. Cùm verò in omni contradictione, alterutra pars necessariò debeat esse falsa, sequeretur primò, Spiritum Sanctum esse auctorem falsitatis, quod est prorsus impium. Sequeretur secundò, nullum à Christo relictum esse modum convincendi aut judicandi hæreses, quas tamen ipse prævidit necessariò emerituras. Nam quis Hæreticus non minus facile affirmabit se habere internum Spiritus testimonium, quam quisvis alius Sanctus & fidelis. Si interim extra Scripturam, præter Spiritum privatam, nullum admittas judicem in controversiis fidei, nullus omninò supererit modus hæreses judicandi; aut convincendi. Poterunt enim singuli semper prætere se habere internum & arcanum Spiritus Sancti dictamen, quod nunquam per alium Spiritum privatam æquè arcanum & obscurum debite refelletur, nunquam enim potest aliquid incertum aut ignotum, per aliud æquè ignotum refutari.

III. Quando itaque Sectarius articulum aliquem suæ fidei, aut verum Scripturæ sensum probat ex Spiritu privato hoc modo. Quod procedit ex interno Spiritus Sancti testimonio debet esse verum. Sed mea Fides & interpretatio procedit ex interno Spiritus Sancti testimonio, ergo mea Fides & interpretatio debet esse vera.

Contra argumentaberis in eadem forma. Quod procedit ex interno Spiritus Sancti testimonio debet esse verum; sed mea Fides & interpretatio procedit ex interno Spiritus Sancti testimonio: ergo mea debet esse vera. Quid jam restat Sectario, quo veritatem suæ fidei mihi declarer, aut ulli sapienti, qui de ea edoceri cupit? Et tamen Scriptura 1. Petri 3, monet Fideles quod debeant esse *Parati ad satisfaciendum omni poscenti vos rationem de ea quæ in vobis est* &c.

IV. Quod si dicat, se potius quàm me possidere internum Spiritus Sancti testimonium; quia scilicet est in vera Ecclesiâ, vel quia est prædestinatus, vel quia Scriptura id testatur. Respondetur, hoc ipsum nunc esse in quaestione, ac proinde idem probat per idem, ac merum circulum committit. Quaritur enim, unde constet te habere veram Ecclesiâ, aut verum Scripturæ sensum? Respondete id scire ex interno Spiritus testimonio. Dum autem inquiritur, unde cognosci possit, te potius quàm me habere illud internum Spiritus testimonium? Respondes, quia sum in vera Ecclesiâ. Ubi vides te circulo inextricabili bellè inclusum, neque per Spiritum privatum ullum tibi, aut fidei controversiis exitum reperire.

His etiam argumentis manifestè convellitur nova Secta *Tremulorum*, qui sibi persuadent se interno quodam Spiritus Sancti enthusiasmo edoceri, atque omnia ex arcano ejus impulsu operari. Quamvis his Medico magis opus est quàm argumento, ut sanato cerebro, vaneant illa emotæ mentis deliria.

CAPUT VII.

Ostenditur Traditiones necessariò esse admittendas.

I. **E**xistimant Sectarii omnem doctrinam ad salutem necessariam tam quoad fidem, quam quoad mores in Verbo Dei scripto contineri, ideo Verbum Dei non scriptum, sive Traditiones omni conatu rejiciunt. E contra Traditiones necessariò admitti debere, & ad fidei Regulam pertinere, omnes Catholici docent, & demonstrant.

Primò: Quia multa sunt puncta fidei, quæ ex Scripturis cognosci non possunt, sed ex sola Ecclesiæ traditione. Ergo Traditiones sunt necessariae ut habeatur Regula fidei adæquata. Assumptum probatur, ex eo quod punctum sit fidei, extare Scripturas Divinas. Hoc autem ex ipsiis Scripturis non potest certò constare. Quamvis enim Scriptura asserat se esse Divinam, non ideo certò constabit illam esse talem, nisi prius habeatur motivum credendi Fide divinâ ipsam Scripturam, quæ hoc affirmat, esse Verbum Dei quod errare non potest. Sicut etiam in Alcorano Mahometi sæpe asseratur, ipsum Alcorani librum à Deo cælitus missum esse, non ideo tamen illi credimus, aut tanquam à Deo missum recipimus. Ergo hoc punctum fidei quo credimus extare Sacras Scripturas, non potest haberi absque perpetua Ecclesiæ traditione, quæ testatur hos libros ab initio à Deo inspiratos & dictatos fuisse.

II. Secundò. Punctum fidei est etiam inter Sectarios receptum, diem Dominicum non Sabbatum esse colendum: Baptizatos ab hæreticis, non esse rebaptizandos: & apud Lutheranos, infantes dum baptizantur, per usum rationis, internum fidei actum eliceret, &c.